

*Jeesuksen lähettäjäät*  
*Jesu vittnen*



Aineistoa  
kristittyjen yhteisen  
ekumeenisen lähetyspyhän viettoon  
13.-14.10.2018  
Material för  
firandet av de kristnas gemensamma  
ekumeniska missionshelg

## Sisältö / Innehåll

Saatteeksi .....	3
Inledning.....	3
Osa putosi hyvään maahan, kasvoi ja tuotti satakertaisen sadon.....	5
En del föll i den goda jorden, och det växte och gav hundrafaldig skörd.....	6
Jumalan sana on elävä ja väkevä.....	7
Syytänkö viestintuojaa ikävästä viestistä? .....	8
Rukouksia - Böner.....	9

### **Kirjoittajat – medverkande**

Richard Brewis, pastori, Suomen Vapaakirkko  
Jukka Norvanto, lähetysteologi, Lähetisyhdistys Kylväjä  
Isä Toan Tri Nguyen, Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan pappi  
Kirsi-Maria Susuna, kanttori, Helsingin ortodoksinen seurakunta

### **Työryhmä/Arbetsgruppen**

Richard Brewis (SVKN, vap.)  
Jukka Norvanto (SLN, ev.lut.)  
Isä Toan Tri Nguyen (SEN, kat.)  
Kirsi-Maria Susuna (SEN, ort.)

### **Julkaisijat**

Suomen Ekumeeninen Neuvosto, SEN, [www.ekumenia.fi](http://www.ekumenia.fi)  
Suomen Lähetysneuvosto, SLN, [www.lahetysneuvosto.fi](http://www.lahetysneuvosto.fi)  
Suomen Vapaakristillinen neuvosto, SVKN, [www.svkn.fi](http://www.svkn.fi)

## Saatteeksi

*Kristuksessa rakkaat sisaret ja veljet, ekumeenista lähetyspyhää vietetään lokakuun toisena viikonvaihteena, joka tänä vuonna on 13.-14.10. Lähetyspyhän teema on evankelisluterilaisen kirkon sunnuntai-aiheiden mukaisesti **Jeesuksen lähettiläät**.*

Tämän vuoden maaliskuussa Kirkkojen maailmanneuvosto järjesti missiologisen konferenssin Arushassa Tansaniassa. Konferenssin teema oli *Moving in the Spirit: Called to Transforming Discipleship*, 'Kutsu muutoksen opetuslapseuteen Hengen kuljettamina'. Tämä opetuslapseus, johon meitä kaikkia kutsutaan, muuttaa meitä sisältäpäin avaamaan koko elämämme Jumalan Hengen puhdistavaan, uudistavaan ja rakastavaan yhteyteen. Hengen vaikutuksesta liitymme myös toinen toiseemme. Jumalan missio, *Missio Dei*, kuljettaa kirkkoaan maailmassa Jeesuksen askeliin: rakastavaan rinnalla kulkemiseen köyhien ja kärsivien kanssa.

Tämän vuoden lähetyspyhä kutsuu seurakuntia avaamaan ovensa niille lähimmäisille, jotka tarvitsevat rakkauttamme. Ekumeenista lähetyspyhää on hyvä suunnitella ja viettää yhdessä toisten kirkkokuntien kanssa. Pienistä yhteisistä asioista voi kasvaa ilon ja yhteyden juhla. Johanneksen evankeliumissa Jeesus kehottaa anomaan, "että teidän ilonne olisi täydellinen". Tästä ilosta puhuu myös paavi Franciscus kirjasessaan *Evankeliumin ilo*. Tähän ilon opetuslapseuteen meitä kaikkia kutsutaan ja meidän kauttamme muita.

Siunatkoon Jumala ekumeenisen lähetyspyhänne. Olkoon se yhteistyön ja ilon juhla!

Mari-Anna Auvinen  
pääsihteeri  
Suomen Ekumeeninen Neuvosto

## Inledning

*Kära systrar och bröder i Kristus!  
Den ekumeniska missionshelgen firas andra veckoslutet i oktober, 13-14.10. Temat för missionshelgen är **Jesu vittnen** och är hämtat ur evangelisk-lutherska kyrkans evangeliebok.*

I mars detta år ordnade Kyrkornas världsråd en missionskonferens i Arusha, Tanzania. Temat för konferensen var *Moving in the Spirit: Called to Transforming Discipleship* (ung. Ledda av Anden: Kallade till ett lärjungaskap som förändrar). Detta lärjungaskap som vi är kallade till förändrar oss inifrån så att vi kan öppna hela vårt liv för Guds renande, förnyande och kärleksfulla gemenskap. Genom den Heliga anden förenas vi också med varandra. Guds mission, *Missio Dei*, leder kyrkan i hela världen att i Jesu fotspår att vandra tillsammans med de fattiga och lidande.

Årets missionshelg inbjuder församlingarna att öppna sina dörrar för dem i vår närhet som

behöver vår kärlek. Ekumeniska missionshelgen kan planeras och firas tillsammans över samfundsgränserna. Ur små gemensamma saker kan växa fram en fest fylld av glädje och gemenskap. I Johannes evangelium uppmanar Jesus oss att be så att ”er glädje ska bli fullkomlig”. Om denna glädje talar också påve Franciskus i sin bok *Evangeliets glädje*. Vi är alla kallade till detta lärjungaskap och vi får i vår tur bjuda med andra.

Må Gud välsigna vår ekumeniska missionshelg.  
Låt den bli en fest för glädje och samverkan!

Mari-Anna Auvinen  
generalsekreterare  
Ekumeniska Rådet i Finland

## **Osa putosi hyvään maahan, kasvoi ja tuotti satakertaisen sadon**

Luukas 8:5-15

Tutussa vertauksessa (Luuk. 8:5–15) Jeesus kertoo miehestä, jonka kylvämät siemenet tuottivat erilaisen sadon se mukaan, minkälaiseen maaperään ne putosivat. Jeesus selitti, että siemen on Jumalan sana ja erilaiset maaperät ihmisiä, jotka kuultuaan Jumalan sanan vastaavat siihen eri tavoin.

Jumalan sana on ylitse muiden, sillä Jumala toimii sanansa voimalla. Kuten luomiskertomuksesta muistamme, ”Jumala sanoi: ”Tulkoon valo!” Ja valo tuli.” (1 Moos. 1:3). Jumalan sana on myös Jumalan ilmoitusta, sitä mitä hän haluaa meidän itsestään tietävän. Uudessa Testamentissa kohtaamme äärimmäisen ilmoituksen, lihaksi tulleen Jumalan Pojan, Jumalan Sanan.

Evankeliumin ydin on siinä, että Jumalan Poika, Sana, tuli kaltaiseksemme hajottaakseen esteet ihmisten ja Jumalan väliltä. Hän päästi ihmissuvun synnin, pahuuden ja kuoleman vallasta. Näin hän osoitti rakkautensa ja armahtavaisuutensa sekä tarjosi uuden elämän armosta ja totuudessa.

Kristus on itse läsnä jokaisessa sanassaan. Siksi evankeliumin julistaminen ei ole vain tiedon välittämistä Jumalasta, vaan Kristuksen ja hänen siunauksensa välittämistä. Jumalan sana on ”elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka” (Hepr. 4:12). Jumala kylvää sanaansa jatkuvasti ja kaikkialle, sillä hän rakastaa kaikkia. Hän ei lakkaa kylvämästä, vaikka maaperä vaikuttaisi hedelmättömältä. Hän ei myöskään pakota ketään vastaanottamaan sanaansa, vaan antaa meidän itse päättää, vastaanotammeko sen vai emme.

Jumalan rakkauden vuoksi kenenkään ei tarvitse murehtia oman sydämensä maaperän huonoutta, sillä Jumalan avulla jokaisen on mahdollista tulla hyväksi maaperäksi. Evankeliumi voi muuttaa ihmisen sydämen ja hänen elämänsä. Se ”on Jumalan voima ja se tuo pelastuksen kaikille, jotka sen uskovat” (Room. 1:16).

Jumalan sana opettaa, miten meidän tulee elää, jotta sanan siemen tuottaisi meissä hyvän sadon. Kuten apostoli Pietari kirjoittaa: ”Kun te totuudelle kuuliaisina olette puhdistautuneet elääksenne vilpittömässä, veljellisessä rakkaudessa, niin rakastakaa toisianne uskollisesti ja kaikesta sydämestänne. Olettehan te syntyneet uudesti, ette katoavasta siemenestä, vaan katoamattomasta, Jumalan elävästä ja pysyvästä sanasta.” (1 Piet. 1:22–23).

Tähän Jeesus viittaa vertauksensa lopussa: ”hyvään maahan pudonnut siemen tarkoittaa niitä, jotka sanan kuultuaan pysyvät siinä puhtain ja ehein sydämin ja kestävinä tuottavat satoa” (Luuk. 8:15).

Kirsi-Maria Susuna

## En del föll i den goda jorden, och det växte och gav hundrafaldig skörd

Lukas 8:5-15

I den kända liknelsen om sådden berättar Jesus om hur säden som sås ger olika skörd beroende på i vilken jordmån säden faller. Jesus förklarar att säden är Guds ord och åkern är människorna som hör Guds ord och tar emot det på olika sätt.

Guds ord står över andra ord, Gud verkar genom sitt ord. I skapelseberättelsen läser vi: *Gud sade: "Ljus, bli till!" Och ljuset blev till.* (1 Mos. 1:3). Guds ord är också Guds uppenbarelse, det Gud vill att vi ska veta om honom. I Nya testamentet möter vi den slutliga uppenbarelsen, Guds Son som blivit människa, Guds Ord.

Evangeliets kärna är att Guds Son, Ordet, blev som en av oss för att bryta ner hindren mellan människan och Gud. Han befriade människosläktet från synd, från ondskans och dödens välde. Så visade han sin kärlek och sin nåd och erbjöd ett nytt liv genom sin sanning.

Kristus själv är närvarande i ordet. Därför är förkunnande av evangelium inte enbart att förmedla information om Gud, utan också att förmedla Kristus och hans välsignelse. Guds ord är *levande och verksamt. Det är skarpare än något tveeggat svärd* (Hebr. 4:12). Gud sår sitt ord hela tiden och överallt, han älskar alla. Han slutar aldrig att så, trots att jordmånen verkar ofruktbar. Han tvingar inte heller någon att ta emot ordet, utan låter oss själva bestämma.

På grund av Guds kärlek behöver ingen sörja över hjärtats dåliga jordmån. Genom Guds hjälp kan var och en bli en god jordmån för ordet. Evangeliet kan förändra människans hjärta och liv. Det är *en Guds kraft som räddar var och en som tror* (Rom. 12:16).

Guds ord lär oss hur vi ska leva för att ordets frö ska bära god frukt hos oss. Aposteln Petrus skriver: *Ni har renat era själar genom att lyda sanningen och kan leva i uppriktig kärlek till era bröder. Älska då varandra av hela ert hjärta. Ni är ju födda på nytt, inte ur en förgänglig sådd utan ur en oförgänglig, Guds levande och bestående ord* (1 Petr. 1:22-23).

Jesus hänvisar till detta i slutet av sin liknelse: *Men det som kom i den goda jorden, det är de som hör ordet och tar vara på det i ett gott och rent hjärta och genom uthållighet bär frukt* (Luk. 8:15).

Kirsi-Maria Susuna

## Jumalan sana on elävä ja väkevä

Hepr. 4:12-13

"Miksi Jumalan piti tulla ihmiseksi?" Tämä on Heprealaiskirjeen perimmäinen kysymys, johon kirjoittaja vastaa selkeästi, että Jumalan tarkoituksena on ilmoittaa itsensä ihmisille ja sovittaa koko maailman synnit. Jumalan ilmoitus on lopullinen Jeesuksessa Kristuksessa (Hepr. 1:2), joka puolestaan lähettää opetuslapsensa maailmaan todistamaan tästä sovituksista ja levittämään sanaansa kaikille luoduille (Hepr. 13:10-14).

Jumalan sana on välittänyt meille jumalallisen elämän, joka uudistaa maan kasvot ja tekee kaiken uudeksi (Ilm. 21:5). Hänen sanansa on elävä ja väkevä. Se valaisee, puhdistaa, käännättää. Se ei kerro pelkästään totuutta, vaan Jumalan sanan totuus "iskee syvään ja viiltää halki sielun ja hengen, nivelet ja luiden ytimet" (Hepr. 4:12). Sana tutkii olemuksemme perin pohjin. Jumala tuntee ja näkee meidät kokonaan syvintä sisimpäämme myöten. Jumalan sana kantaa samoja ominaisuuksia kuin sen lähde eli Jumala. Tämän osoittaa kirjoittajan rinnastus tekstissä: "Jumalalta ei voi salata mitään" ja sana "paljastaa sisimmät aikeemme ja ajatuksemme" (Hepr. 4:12-13). Syntinen kokee itsensä alastomaksi ja pelokkaaksi Jumalan sanan edessä niin kuin esivanhemmat aikanaan kokivat paratiisissa (1. Moos. 3:8-10). Kun he kuulivat Jumalan sanan, he kuulivat Jumalan itsensä. Näin Jumalan sana on voimallinen muuttamaan syntisen vanhurskaaksi.

Jumalan sana ei koske meitä ainoastaan jumalallisen ilmoituksen vastaanottajina, vaan myös sen julistajina. Sana itse pakottaa meitä kohti veljiämme. Me olemme vain sen palvelijoita. Sanan julistaminen vaatii omalla elämällä annettavaa todistusta. Toisaalta tarvitaan sana, joka välittää sen, minkä Herra itse on meille sanonut. Toisaalta tarvitaan todistus, joka tekee sanan uskottavaksi, niin että se ei vaikuta kauniilta filosofialta tai utopialta vaan todellisuudelta, jonka voi elää ja joka tekee eläväksi (1. Kor. 1:22-24). Sanan ja todistuksen välillä on siis läheinen suhde. Toinen viittaa ja johtaa toiseen. Ne, jotka kohtaavat uskottavia evankeliumin todistajia, voivat siten huomata, että Jumalan sana vaikuttaa niissä, jotka ottavat sen vastaan.

Vapahtajan lähettiläinä kristittyjen on profeetallisesti puolustettava ihmisten oikeutta ja vapautta kuulla Jumalan sanaa ja etsittävä tehokkaampia keinoja sanan julistamiseksi vainonkin uhalli. Nykyään on yhä monia kansoja, jotka eivät ole saaneet kuulla ilosanomaa, ja myös paljon kristittyjä, joille Jumalan sana on julistettava uudelleen vakuuttavalla tavalla, niin että he voivat konkreettisesti kokea evankeliumin voiman. Jeesuksen lähettiläiden on kaikin voimin jatkettava lähetystyötä (*missio ad gentes*) ja evankelioitava uudestaan niissä maissa, joissa sana on unohdettu tai joissa se kohtaa välinpitämättömyyttä laajalle levinneen maallistumisen takia (*missio ad intra*). Herättäköön Pyhä Henki nälän ja janon Jumalan sanaa kohtaan sekä palavahenkisiä sanansaattajia ja todistajia (Aam. 8:11-12). "Jumalan sana on elävä ja väkevä" ja Jumalalle "meidän on tehtävä tili" (Hepr. 4:12-13).

Isä Toan Tri Nguyen

## Syytänkö viestintuojaa ikävästä viestistä?

Aamos 7:10–15

Aamoksen kirjan pääteema on Israelin kansaa odottava tuho, jollei se käänny pahuudestaan ja epäjumalanpalvonnasta ja palaa Herran luo.

Teksti on kaksiosainen: ensimmäinen osa (jakeet 10–12) kertoo taustan tapahtumalle: Betelin pappi, Amasja, on lähettänyt kuninkaalle viestin, jossa hän syyttää Amosta kapinan lietsonnasta. Jälkimmäinen osa kattaa jakeet 12–17 (joista kaksi jälkimmäistä ei ole päivän tekstissä). Niissä kerrotaan välienselvittelytilanteesta Aamoksen ja Amasjan välillä.

Amasja tahtoo mahdollisimman korkean auktoriteetin nimissä vaihtaa profeetan ilmoittamalla, että kuningas määrää, kuka saa puhua hänen alueellaan. Siksi Aamoksen olisi palattava Juudaan eli toisen kuninkaan alueelle. Aamos kuitenkin vetoaa vielä korkeampaan auktoriteettiin (jakee 15) ja sanoo Herran eli Israelin Jumalan lähettäneen hänet julistamaan sanomaa Israelia vastaan. Siksi hän ei voi vaieta ja siksi se, joka nousee profeettaa vastaan, nousee todellisuudessa Jumalaa vastaan.

Aamoksen ja Amasjan välienselvittelyssä oli kysymys myös rahasta (mihin Amasja viittasikin jakeessa 12). Kuningas Jerobeam I oli pystyttänyt Daniin ja Beteliin kultaisen vasikan palvontakohteeksi, jottei kansa kulkisi Jerusalemiin hengellisille juhlille. Aamoksen ja Amasjan mittelössä vastakkain ovat kaksi hengellistä instituutiota: yhteiskunnan tuella ja kannustamana toimiva Betelin (kultaisen vasikan) pyhäkkö ja Herran kutsusta toimiva Herran valtuuttama profeetta, jollaisia Aamoksen lisäksi olivat toki muutkin Jumalan herättämät profeetat.

Teksti puhuu myös yksittäisen ihmisen suhtautumisesta Jumalan ilmoitukseen. Kuvaako Amasjan reaktio myös meitä? Olemmeko yhtä vastahakoisia kuulemaan Jumalan sanaa ja noudattamaan sitä?

Onko niin, että sen sijaan, että ottaisimme vastaan Jumalan sanan lausuman tuomion elämästämme, koetamme päästä pälkähästä mollaamalla sanan julistajaa? Miksi meidän on niin vaikeaa yksinkertaisesti tunnustaa syntimme ja syyllisyytemme ja mennä niiden kanssa Herramme eteen armoa pyytämään? Miksi meidän on niin vaikeaa tunnustaa syyllistyneemme vääryyksiin?

Lopultakin rakkaudesta kansaansa kohtaan Jumala lähetti Aamoksen julistamaan sille tuomiota. Hän kertoi, mitä kansalle tapahtuisi, jollei se kääntyisi pahuudestaan Herran puoleen. Rakkauden vuoksi Aamoksen täytyi lausua ankarat sanat myös Amasjalle. Kysymys oli rakkaudesta, sillä sanojen tarkoituksena oli antaa tälle mahdollisuus kääntyä synneissään Herran puoleen saadakseen ne anteeksi.

Jukka Norvanto



## Rukouksia - Böner

1. Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala,  
sinä et vihaa mitään mitä olet luonut,  
vaan annat anteeksi kaikkien katuvaisten synnit.  
Luo meihin uusi ja katuvaisten sydän,  
niin että me itkisimme syntejämme  
ja tunnustaisimme vääryytemme  
saadaksemme sinulta, kaiken armon Jumala,  
täyden anteeksiannon ja rauhan;  
Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta,  
aamen.

Thomas Cranmer (1489-1556)

2. Sanasi käskee —  
ja kajahdan kuin kannel.  
Oi Jumala, vain mitä Sinusta lähtee,  
sitä kosketan, rakastan, tavoittelen.

Sinusta minä olen lähtöisin,  
Sinusta kasvanut täyteen ikään.  
En halua toista Jumalaa.  
Sinua kuuntelen, se pitää minut koossa.

Pyhä Hildegard Bingeniläinen (1098-1179)

3. Taivaallinen Kuningas,  
Lohduttaja, totuuden Henki,  
joka paikassa oleva ja kaiken täyttävä,  
hyvyyden lähde  
ja elämän antaja,  
tule ja asu meissä  
ja puhdistamme meidät kaikesta  
synnin pahuudesta  
sekä pelasta, oi Hyvä,  
meidän sielumme.

Pyhä Jumala, Pyhä Väkevä,  
Pyhä Kuolematon, armahda meitä!

Ortodoksisen liturgian alkurukous

4. Gud, du som är himlens och jordens skapare och allt livs beskyddare.  
Vi tackar för livet som du gett oss att leva och för den jord du gett oss att vårda och ta hand om.  
Hjälp att tillsammans som ditt folk, ledda av din Ande, bli din följeslagare.  
Befria oss från bekvämlighetens synd och gör oss fria att tjäna som Jesus levde och tjänade.  
Öppna våra ögon och händer inför dem som behöver vår hjälp.  
Ena din kyrka, alla kristna, så att vi blir ett i kallelsen, ett i uppdraget, ett i tjänsten.  
Fyll våra hjärtan med glädje och förundran över din kärlek.  
Låt vårt liv och vittnesbörd bli äkta och skapa en längtan hos andra att få lära känna dig.  
Genom Jesus Kristus vår Herre. Amen.

### **Herran rukous**

Isä meidän, joka olet taivaissa.  
Pyhitetty olkoon sinun nimesi.  
Tulkoon sinun valtakuntasi.  
Tapahtukoon sinun tahtosi  
myös maan päällä niin kuin taivaassa.

Anna meille tänä päivänä  
jokapäiväinen leipämme.  
Ja anna meille anteeksi velkamme  
niin kuin mekin annamme anteeksi  
velallisillemme.

Äläkä saata meitä kiusaukseen,  
vaan päästä meidät pahasta.  
Sillä sinun on valtakunta ja voima  
ja kunnia iankaikkisesti.  
Aamen.

Suomen Ekumeenisen Neuvoston 1.2.1973  
hyväksymä ekumeeninen sanamuoto.

### **Herrens bön**

Vår Fader, du som är i himlen.  
Låt ditt namn bli helgat.  
Låt ditt rike komma.  
Låt din vilja ske,  
på jorden så som i himlen.

Ge oss idag det bröd vi behöver.  
Och förlåt oss våra skulder,  
liksom vi har förlåtit dem  
som står i skuld till oss.

Och utsätt oss inte för prövning,  
utan rädda oss från det onda.  
Ditt är riket, din är makten  
och äran, i evighet.  
Amen.

Ekumenisk översättning. Svenska kyrkan 1996.